

Прийоми в домі Туньйонів традиційно тривали допізна, а що господарі страх як любили костюмовані бали, було зовсім не дивно зустріти там жінок у квітчастих народних спідницях і зі стрічками у волоссі, а також арлекінів і ковбоїв, що їх супроводжували. Знаючи, що гуляння затягнуться надовго, їхні шофери вирушали перехопити тако біля кіоску або ж навідувались до покоївки із сусідньої садиби, влаштовуючи їй залицяння, за своєю поштивістю достойні вікторіанського роману. Дехто збирався у гурти, викурити по папіросі й побазікати, інші влаштовувалися покуняти. Усі вони чудово знали, що раніше першої ночі ніхто не має наміру розходитися.

Тож воно й зовсім не дивно, що пара, яка вийшла з будинку о десятій, порушила звичний лад. Та що найгірше, шофер чоловіка відійшов десь попоїсти. Маючи дещо спантеличений вигляд, молодик міркував, що йому робити далі. На ньому була громіздка коняча голова з пап'є-маше, через яку дорога додому через усеньке місто видавалася неабиякою проблемою. Ноемі казала, що має намір перемогти у конкурсі костюмів і цим заткати за пояс Лауру Кезаду з її кавалером, тому хлопчина вирішив постаратися на совість. Утім, виявилось, що його зусилля були даремні, адже супутниця одягнулася геть не так, як збиралася.

Ноемі Табоада планувала взяти напрокат жокейський костюм із батіжком. Образ мав вийти яскравий і дещо

скандальний, бо вона чула, ніби Лаура збирається на прийом у подобі Єви, зі змією довкола шиї. Та врешті-решт Ноемі передумала. Костюм вершниць виявився негарний і кусючий, тому замість нього вона обрала зелену сукню, обшиту білими квітками, однак, не завдавши собі клопоту попередити про зміни в планах свого супутника.

— Що тепер робити?

— За три квартали звідси є проспект. Можемо спіймати там таксі, — сказала вона Уго. — Маєш сигаретку?

— Сигаретку? Я навіть не знаю, де я дів свого гаманця, — відказав Уго, лапаючи кишені піджака. — Та й хіба у тебе в сумці нема сигарет? Якби не знав тебе, подумав би, що на власні не маєш грошей.

— Але ж наскільки цікавіше, коли даму сигаретою пригощає кавалер.

— Я зараз тебе навіть жуйкою пригостити не можу. Може, я забув його десь у домі?

Вона не відповіла. Поки дійшли до проспекту, Уго добряче намучився, тягнучи під пахвою голову, і кілька разів мало не впустив її. Ноемі махнула рукою і спинила таксі. Сівши в машину, Уго з полегшенням поклав свою ношу на сидіння.

— Могла б і попередити, що можна не тягнути із собою цю штукенцію, — пробуркотів він, помітивши усмішку на устах шофера і розуміючи, що той потішається з нього.

— Ти такий гарний, коли сердишся, — відказала вона, дістаючи сигарети з сумочки.

Уго був схожий на Педро Інфанте в молодості, і зовнішністю, і харизмою. Що ж до решти його рис — характеру, соціального статусу і кмітливості, — Ноемі особливо про це не замислювалася. Коли вона чогось хотіла, то просто хотіла — і край. Донедавна хотіла Уго, однак тепер, маючи його прихильність, почала міркувати про те, як би чимшвидше його здихатися.

Біля її дому Уго потягнувся до неї, схопивши за руку:

— А поцілунок?

— Мушу бігти, але можеш посмакувати трохи моєї помади, — сказала вона, вставляючи йому в губи свою сигарету.

Вистромившись із вікна, Уго насупленим поглядом провів Ноемі до дому, через двір, прямисінько до батькової контори. Як і решта будинку, приміщення було виконане в сучасному стилі, котрий явно резонував із новизною статків родини. Хоч батько Ноемі ніколи і не був злидарем, він спромігся перетворити невеличкий бізнес із виробництва фарбувальних матеріалів на надзвичайно прибуткову справу. Він знав, чого хоче, і не боявся демонструвати це у сміливих кольорах і простих лініях. Крісла по кімнатах були обтягнуті яскраво-червоною тканиною, а барв кожному приміщенню додавали пишні вазони.

Двері до контори були відчинені. Не зволивши постукувати, Ноемі прошмигнула всередину, цокаючи каблучками по дубовій підлозі. Поправивши орхідею у волоссі, вона гучно зітхнула і сіла у крісло навпроти батькового столу, пожбуривши крихітну сумочку на підлогу. Вона також знає, чого хоче, і не любить, коли її викликають додому так рано.

Не відриваючи голови від якогось документа, батько махнув їй заходити — дзвінкий цокіт високих підборів краще від будь-якого привітання слугував чітким сигналом про її повернення.

— Повірити не можу, що ти дзвонив до Туньйонів, — сказала вона, стягуючи білі рукавички. — Я розумію, тобі не дуже подобається, що Уго...

— Це не має нічого спільного з Уго, — перебив її батько. Ноемі насупилася, стиснувши рукавичку правицею.
— То це не через нього?

На вечірку вона відпросилася, але про те, що йде туди з Уго Дуарте, не сказала, бо знала про батькове ставлення до хлопця. Старий страшенно боявся, що Уго зробить їй пропозицію, а вона погодиться. Ноемі ж виходити за

парубка намірів не мала і неодноразово повторювала це батькам, однак тато їй не вірив.

Як і будь-яка порядна панянка, Ноемі купувала одяг у «Паласіо де Ієро», фарбувала губи помадою від «Елізабет Арден», мала кілька дорогих шубок, вільно володіла англійською — дякувати викладачкам школи «Монсеррат», ясна річ, приватної, — а весь свій вільний час, як передбачалося, мала присвячувати розвагам і пошукам чоловіка. Як наслідок, на ба́тьків погляд, кожнісінька хвилина її дозвілля обов'язково мусила супроводжуватися знайомствами з можливими нареченими. Інакше кажучи, розважатися заради розваги їй було заборонено — лише задля знайомства з потенційним чоловіком. І усе було б добре, якби батьку подобався Уго, але той був лише молодшим архітектором, а від Ноемі очікувалося проявляти більше амбіцій.

— Ні, але до цього питання ми ще повернемося, — сказав батько, заводячи Ноемі у глухий кут.

Оголосили повільний танець, коли служник постукав її по плечу і спитав, чи може вона пройти у кабінет і відповісти на дзвінок від пана Табоади. Це зруйнувало їй весь вечір. Спершу думала, що батько якось дізнався, що вона пішла з Уго, і тепер прагне висмикнути її з його обіймів і дати їй прочухана. Однак коли не це входило в його плани, то що б це ще могло бути?

— Сподіваюсь, це не якісь погані новини? — спитала вона, змінивши тон.

Коли вона сердилася, її голос ви́щав, звучав по-дівчачому в порівнянні з тією розміреною манерою розмови, яку вона опанувала за останні роки.

— Не знаю, але те, що я тобі зараз скажу, не можна розповідати нікому. Ні матері, ні брату, ні друзям. Тобі ясно? — спитав батько, не зводячи з Ноемі погляду, доки вона нарешті не кивнула.

Відтак відкинувся на спинку крісла, склав руки докупи і кивнув у відповідь:

— Кілька тижнів тому я отримав від твоєї кухні Каталіни листа, в якому вона пише дуже дивні речі про свого чоловіка. Тож я написав Вірджилу, щоб дізнатися, в чім річ. Він відповів, що Каталіна почала поводитися дивно і це його непокоїть. Проте він переконаний, що їй вже краще. Ми деякий час листувалися. Я наполягав, що коли Каталіні справді недобре, варто перевезти її у Мехіко і показати фахівцю, однак він запевнив мене, що потреби в цьому немає. — Ноемі зняла другу рукавичку і поклала на коліна. — Ми зайшли у глухий кут, здавалося, він не збирається робити анічогісінько, але сьогодні я отримав телеграму. Ось, почитай.

Узявши зі столу папірець, батько підсунув його до Ноемі. Це було запрошення. Її запрошували навідати Каталіну. Потяг зупиняється у їхньому містечку не щодня, але у понеділок ходить. На вокзалі на неї чекатиме машина.

— Ноемі, я хочу, щоб ти поїхала туди. Вірджил каже, вона хоче тебе бачити. Тим паче, мені здається, в такій справі буде доречніше, щоб її навідала жінка. Може бути й таке, що це перебільшення і у них звичайне сімейне непорозуміння, — сама знаєш, твоя кухня схильна до драми. Не виключено, що так вона прагне повернути до себе увагу.

— Хай так, але як нас стосуються Каталініні сімейні проблеми? — спитала вона, хоч і вважала, що батько явно перебільшує, говорячи про Каталініну любов до драми. Зрештою, кухня рано втратила обох батьків, а після такого не все гаразд буде з кожним.

— Каталінин лист був дуже дивний. Вона заявляє, ніби чоловік труїть її, пише, що має видіння. Не стану стверджувати, буцім тямлю щось у медицині, але мені здається, цього достатньо, аби почати пошуки хорошого психіатра.

— У тебе зберігся той лист?

— Так, ось він.

Розібрати слова, тим більше вхопити, про що йдеться у листі, було вкрай складно. Почерк був кривий, неохайний:

...він намагається отруїти мене. Цей будинок прогнів, він смердить смертю, тут все протхнуло злом і жорстокістю. Я щосили намагалася зберігати тяму, не звертати уваги на цей бруд, але не змогла. Я втрачаю лік часу, не можу втримати думки вкупі. Благаю. Благаю. Вони злі, жорстокі. Вони не відпускають мене. Я замикаю двері, та вони однаково приходять і не замовкають цілу ніч. Я боюся цих неприкаяних душ, примар, безплотних створінь. Змій, що пожирає власний хвіст, отруєна земля під нашими ногами, фальшиві обличчя, фальшиві голоси, павутина дрижить від рухів павука. Я Каталіна. Каталіна Табоада. КАТАЛІНА. Ката, Ката, виходить погуляти. Я скучила за Ноемі. Молюся, щоб побачити тебе. Ноемі, забори мене. Врятуй. Сама себе порятувати я не в змозі. Міцні, як залізо, пута сковують мої думки, терзають мою плоть. Воно тут, у стінах. Воно не відпускає, тому і звертаюся до тебе. Порятуй мене, спини їх. Заради всього святого....

Поспіши.

Каталіна

Поля листа були вкриті словами, цифрами, колами. Все це виглядало тривожно.

Коли вона востаннє бачилася з Каталіною? Певне, кілька місяців, якщо не цілий рік, тому. Каталіна з чоловіком поїхали на медовий місяць у Пачуку. Звідти вона їй дзвонила і прислала кілька поштівок. Після того вони майже не спілкувалися, окрім телеграм на дні народження рідні по кілька разів на рік. Мабуть, було ще привітання на Різдво, бо кузина надіслала подарунки. Чи, може, то Вірджил написав? Хай там як, але лист був вкрай сухий, ніби написаний лише тому, що так заведено.

Усі вважали, що Каталіна щаслива у шлюбi, тому й пише нечасто. А ще у неї вдома не було телефона — що не така вже й дивина для провінції, — та й писати вона ніколи особливо не любила. Ноемі ж, цілком зайнята своїм соціальними обов'язками і навчанням,

думала, що рано чи пізно кузина з чоловіком приїдуть у Мехіко їх навідати.

Та лист, який вона тримала в руках, був дивний в усіх можливих сенсах: написаний від руки, хоч Каталіна завжди віддавала перевагу друкарській машинці, і страшенно плутаний, хоч кузина зазвичай висловлювала свої думки чітко.

— Це дійсно дуже дивно, — визнала Ноемі.

Вона ж бо вважала, що батько перебільшує або ж користується нагодою відволікти її від Дуарте. Як виявилося, дарма.

— Дивно — це ще слабко сказано. Як бачиш, неважко зрозуміти, чому я написав Вірджилу і попросив у нього пояснень. Так само тобі тепер має бути ясно, чому я не розумію його наполягань, буцім усе налагодилося.

— А що саме ти йому написав? — спитала вона, побоюючись, що батько міг висловитися не зовсім ввічливо, адже він людина серйозна і може ненароком образити когось своєю безцеремонністю.

— Що він мусить розуміти, що мене не вельми радує перспектива помістити свою небогу в «Ла Кастаньеду»...

— Ти так і написав, що хочеш запроторити її в лікарню?

— Лише зауважив, що не виключаю такої можливості, — відповів батько, простягаючи руку, щоб Ноемі повернула йому листа. — Авжеж, це не єдиний заклад, але я знаю тамтешніх лікарів. Їй необхідна професійна допомога, якої у провінції не знайдеш. Боюся, крім нас зарадити їй ніхто не в змозі.

— Ти не довіряєш Вірджилу.

Батько сухо гикнув:

— Ноемі, твоя кузина вискочила заміж поспіхом, не зваживши усе як слід. Звісно, я не заперечуватиму, Вірджил Дойл — привабливий чоловік, але хтозна, чи можна на нього покластися.

Його правда. Каталіна не хотіла почекати зі шлюбом, і родичі мали дуже мало часу, щоб познайомитися

з нареченим ближче. Ноемі навіть до ладу не знала, як вони познайомилися. Про те, що кузина знайшла когось, вона дізналася, лише коли Каталіна почала розсилати запрошення на весілля. Якби її не запросили дружкою, вона ніколи й не довідалася б, що Каталіна взагалі вийшла заміж.

Такі потаємність і поспіх батьку не сподобалися. Хоч він і влаштував молодятм весільний бенкет, Ноемі знала, що Каталінина поведінка образила його. Ще одна причина, чому вона не особливо переймалася тим, що кузина так різко урвала спілкування з родиною, полягала у тому, що останнім часом їхні стосунки стали дещо прохолодними. Але Ноемі вірила, що все невдовзі владнається, в листопаді Каталіна приїде до Мехіко, вони разом вирушать на різдвяні закупки і всі будуть щасливі. Час. Усе це — лише питання часу.

— Тобто, ти вважаєш, вона каже правду і він її дійсно ображає, — виснувала вона, намагаючись пригадати власні враження про нареченого.

Гарний і чемний — ці два слова спали на думку першими. Однак і обмінялися вони лиш кількома реченнями.

— Але в листі вона говорить, що справа не лише в тому, що він її труєть. Каже, що крізь стіни їй являються якісь примари. Невже це можуть бути слова здорової людини?

Батько встав із крісла, підійшов до вікна і, схрестивши руки, виглянув надвір. Вікна контори виходили на виплекані матір'ю бугенвілії, що буяли барвами у нічній темряві.

— Усе, що мені відомо, — це те, що з нею не все гаразд. А ще я знаю, що якби вони розлучилися, він залишився б без жодного песо. Коли вони одружувалися, мені було ясно, що його родина збанкрутіла. Поки він із нею, у нього є доступ до її рахунку. Тож йому вигідно тримати Каталіну в маєтку, навіть якби їй було краще з нами у місті.

— Гадаєш, він настільки корисливий, що ставитиме гроші перед добробутом власної дружини?

— Ноемі, я його зовсім не знаю. Ти також. І в цьому вся біда. Він — чужинець. Каже, що піклується про неї й у них все налагоджується, але боюсь, що вона лежить прив'язана до ліжка і її годують примусово.

— І ти ще кажеш, що це Каталіна схильна до драми? — зітхнула Ноемі, розглядаючи орхідейну бутоньєрку.

— Мені відомо, як це, коли в родині хтось нездужає. Моя мати кілька років була прикута до ліжка після інсульту. А ще я знаю, що такі речі часом неможливо владнати самотужки.

— То чого ти хочеш від мене? — спитала вона, складаючи руки на колінах.

— Щоб ти оцінила ситуацію, подивилася, чи можна перевозити її у місто, і переконала його, що так буде краще.

— І як я маю це зробити?

Батько легенько усміхнувся. Цей усміх і розумні, темні очі вона успадкувала від нього.

— Ти вітряна, постійно змінюєш думку про всіх і все. Спершу ти хотіла вивчати історію, тоді драматургію, а зараз — антропологію. Ти перепробувала всі можливі види спорту, не спинившись на жодному, а вже після третього побачення з хлопцем перестаєш йому дзвонити.

— Це не дає відповіді на моє питання.

— Я якраз до нього веду. Ти вітряна, зате невідступна, коли діло йде до чогось *лихого*. Гадаю, саме час спрямувати цю впертість на щось корисне. Ти ніколи не зупинялася надовго на чомусь одному, крім фортепіано.

— І англійської, — зауважила Ноемі, хоч і не мала настрою перечити батьку, бо й сама усвідомлювала, що міняє залицяльників, як рукавички, і за день може змінити чотири різні сукні.

«Але ж у двадцять два й зарано вирішувати щось всерйоз і надовго», — додала про себе. Та доводити щось батьку даремно. Він-бо перейняв сімейний бізнес ще у дев'ятнадцять, коли ж вона, на його погляд, поволі прямує в нікуди. Він суворо зиркнув на неї, й вона зітхнула:

— Що ж, гадаю, погостювати в них кілька тижнів буде не зайвим...

— Ноемі, ти їдеш у понеділок. Саме тому я й викликав тебе з вечірки. У понеділок мусимо посадити тебе на перший ранковий потяг до Ель-Тріунфо.

— Але ж у мене концерт... — почала було вона.

Це була слабка відмовка, і обоє це прекрасно усвідомлювали. Вона брала уроки фортепіано з семи і двічі на рік грала невеличкі концерти. І хоч сьогодні для панянки гра на інструменті вже не така важлива, як в часи юності її матері, це уміння досі неабияк цінувалося у світських колах. До всього, Ноемі любила грати.

— Авжеж, концерт. Закладаюся, ти планувала запросити Уго Дуарте, щоб він, бува, не привів туди іншу, або ж просто вирішила похизуватися новою сукнею. На жаль, у тебе є важливіші справи.

— До твого відома, нових суконь я не купувала вже давно, а піти планувала у спідниці, яку вдягала на коктейльну вечірку в Грети, — відповіла Ноемі, що було правдою тільки наполовину, адже вона дійсно мала намір піти на концерт із Уго. — Але концерт — не головна моя морока. За кілька днів починаються заняття, і я не можу поїхати ось так — ні з того, ні з сього. Мене не допустять до іспитів.

— Ну й нехай. Іспити можна перескласти.

Вона вже збиралася заперечити такій батьковій недбалості, аж тут він розвернувся і суворо глянув на неї:

— Ноемі, я постійно тільки й чую від тебе, що про той національний університет. Якщо виконаєш моє прохання, дозволю тобі вступити.

Батьки дозволяли їй ходити до Жіночого університету Мехіко, але виступили проти, коли після його завершення вона оголосила про намір продовжувати навчання. Ноемі планувала здобути магістерський ступінь з антропології. Для цього їй треба було вступити до Національного університету. Батько твердив, що це марнування

часу, бо там повно молодиків, що забивають дівчатам голови непристойностями.

Мати також не підтримувала цих сучасних вигадок. Казала, що життєвий цикл дівчини має бути простіший — від дебютантки до дружини. Подальше навчання завадить їй пройти його вчасно, і вона так і залишиться лялечкою в коконі. З добрий десяток разів вони сварилися через це, але мати наполягала, мовляв, таке вже батькове рішення, хоч насправді він ніколи не говорив нічого подібного.

А зараз батькові слова неабияк вразили її й відкрили нові перспективи.

— Ти серйозно? — спитала недовірливо.

— Так. Бо справа серйозна. Я не хочу, щоб розлучення виплило в газетах, але й не можу дозволити, щоби хтось наживався на нашій родині. Тим паче, тут ідеться про Каталіну, — додав він вже м'якше. — Вона й так настраждалася в житті, тому їй конче потрібно побачити рідне обличчя. Зрештою, може бути, що більшого їй і не треба.

За своє життя Каталіна зазнала немало горя. Спершу помер батько, тоді мати вийшла за чоловіка, котрий нерідко доводив її до сліз. А коли за кілька років не стало й мами, а вітчим покинув її, дівчина переїхала жити до родини Ноемі. Попри теплий прийом сім'ї Табоада, смерть батьків глибоко позначилась на ній. А пізніше, вже в юності, сталися нещасливі заручини, що закінчилися сварками і розбитим серцем.

Був і ще один парубок — дещо недолугий, але наполегливий. Він уперто сватався до Каталіни кілька місяців, і здавалося, він їй подобається. Втім, справити гарне враження на батька Ноемі йому не вдалося, і той зрештою прогнав його геть. Схоже, після того невдалого роману Каталіна засвоїла урок, адже її стосунки з Вірджиллом Дойлом були взірцем таємничості. А може, злукавив якраз Вірджил, змусивши Каталіну мовчати, доки виступати проти їхнього шлюбу стало запізно.

— Думаю, я зможу попередити когось в університеті, що буду відсутня кілька днів, — сказала Ноемі.

— Це добре. Я відправлю Вірджилу телеграму, щоб попередити про твій приїзд. Будь розумничкою і не розбовкай зайвого. Він — її чоловік і має право вирішувати за неї, але й ми не можемо зволікати, якщо він вирішить вчинити необдуманого.

— Мабуть, треба попросити у тебе розписку на підтвердження обіцянки про університет.

Батько повернувся за стіл:

— Наче я колись не дотримував слова. Тепер іди, повиймай квіти з волосся і збирай речі. Я тебе знаю, будеш до скону вирішувати, що вдягнути. До речі, ким це ти вирядилася сьогодні?

Батьку явно не подобався виріз на її сукні й оголені плечі.

— Це костюм весни, — відповіла Ноемі.

— У тих краях холодно. Якщо хочеш гуляти там у такому вигляді, краще прихопи светра, — сухо додав він.

Ноемі нічого не відповіла, хоч звичайно відрізала б щось дошкульно дотепне. Але цього разу, лише аж коли дала згоду на поїздку, збагнула, що нічого не знає про місце, куди їде, і людей, які там живуть. На неї чекає зовсім не прогулянка і не круїз. Та вона відразу заспокоїла себе тим, що раз батько відправляє її на завдання, значить, доведеться впоратися з ним. Вона вітряна? Дзуськи. Вона ще покаже йому серйозність, якої він так добивається від неї. Може, навіть після успіху — бо невдачі навіть уявити собі не могла — він погляне на неї по-новому: як на зрілу особистість.